

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXXV. Quis, qualisque Cultus religionis debetur Sanctis?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

AD III. Deus nouit; at non solus: sed & ij, quibus reuelat per infallibilem Sp. Sancti assistentiam: quæ Papæ & Ecclesiæ præstò est.

AD IV. Leo III. publicum canonicismum coepit quoad solennitatem accidentalem, non quoad rem ipsam. Hæc vsus Ecclesiæ coepit, tenuitque. *Bellar. cap. 8.*

AD V. At damnatos unde constitit? Cõstitit postea; at nõ fuerant canonizati vnquã. Dein: Coluerit quendã vulgus errore facti; at non intentionis. Nec vulgus locale præualet Ecclesiæ vniuersali.

AD VI. Scopus canonicismi est & veneratio, non solum imitatio; patebit infrã. Et impiorum recensio fit in eorum detestationem.

QVÆSTIO LXXV.

Quis, qualisque Cultus religionis debetur Sanctis?

LUTHERANI Magdeburgenses Cent. 1. l. 2. c. 4. ol. 340. dicunt; *Omnis Sanctorum adoratio est Idololatria.* Sic plerique cæteri cum velana conuocitatione.

CAVLINVS *Instit. l. 1. c. 11. §. 11. & c. 12. §. 1. 2. & c.* nullum penitus Cultum patitur seu Angelis, siue aliis Sanctis deferri. Quod duplicem constituat Honorem, Diuinum, seu Religiosum, ui soli Deo; & Ciuilem, qui creaturæ cuiusque exhibetur. Porro δὲ λατρεύειν, id est, seruire plus esse vult, quam λατρεύειν, id est, colere: ac proinde Colere vltim sine latria, esse colere sine Cultu; quod negari est. &c.

AUTOR. Plurima talia spuria vitulamina falce curtã rescindam.

I. Cultus interior, exteriorue, cum triplicis existimatione Excellentia fertur: 1. Vel **DIVINÆ** ac infinitæ; & Hic

dicitur Latria. 2. Vel **HVMANÆ**; & est Obseruantia: 3. Vel **MEDIÆ**; & est Dulia. Ex quo liquet realem, non dõntaxat verbalem, vt Caluino placet, differentiam esse Latriæ ab Dulia: Differentiam autem vt finitum & Infinitum. Itaque infinities Latria Dei superat Duliam Sanctorum.

II. Quare soli Deo latriæ; Sanctis in cœlo beatis dulia cultus debetur. 1. Sic Abraham, *Gen. 18.* Loth, *Gen. 9.* Balaam, *Num. 22.* Iosue, *cap. 5.* adorauit pronus in terram Angelum: Quod non erat ciuilitate, sed religiosè adorare, vt quouis homine altiore Dei ministrum. 2. Sic adorati sunt Sancti. Saul, *1. Reg. 18.* animam Samuelis adorauit; quem ideo nec Samuel, nec Scriptura reprehendit. Ita Abdias adorat Heliam, *3. Reg. 18.* etiam minorem maior. Sic filij prophetarum, *4. Reg. 2.* audito Spiritum Eliæ requiuisse super Helisæum, adorauerunt proni in terram. Sic, *Dan. 2.* Nabuchodonosor secum captiuum adorauit Danielem, ob intrinsecam sanctitatem eius. Ita SS. Patres. &c.

III. Quod prohibiti quidam sunt ad adorationem; error in causa fuit. Vt Cornelius in Petro quid Diuinum inesse putabat: Sic, *Act. 14.* Licaones in Paulo & Barnabo: *Apoc. 1.* Ioannes in Angelo, ait *Aug. quest. 61. in Gen.* putauerit apparere Christum; cum dixisset: *Ego sum primus & nouissimus; fui mortuus, & ecce sum uiuens.*

S. Patres autem reprehendunt eos qui ex hominibus Deos faciebant. Nõ verò, ait S. Cyrillus Alexand. l. 6. in Iulianum: *non Deos factos esse dicimus Sanctos Martyres; sed omni honore dignari consueuimus.*

nimus. Damasc. l. 4. de fide c. 16. *Honorare decet Sanctos, ut Amicos Christi, ut filios Dei & heredes.*

IV. Atque inde factum, ut Dulia Sanctorum templis, aris, festis, votis, imaginibus, peregrinationibus omnia orbis Christiani loca completerit: Non sic Civilis & humana Observantia coluit Paps, Imperatores, Reges, &c. Non.

Rectè id quidè. Quia si civilis honor civili deberetur virtuti, ut sapientiæ, potètiæ, nobilitati: sanè altiorem deberi gratiæ supernaturali Sanctorum necesse est; qui, *ut mundi corde Deum* intuentur, æternamque sapientiam contemplantur, non in ænigmate; sed sicut ipsi cogniti sunt. Qui Dei potètiæ participes facti. Vnde Apoc. 3. *Qui vicerit, dabo ei sedere in throno meo.* Itemque nobilitatis diuinæ consortes; Vnde de ijs, Luc. 22. *Ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus regnum.*

QVÆSTIO LXXVI.

Inuocatio Sanctorum quatenus illicita, licitaque sit?

LUTHERANI perinde ut CALVINIANI tria, iam olim condemnata sæpius, renouant. 1. Mortuos pro viujs orare non constat à Scriptura. 2. Orare forsan vniuersim pro Ecclesia; non singulatim pro quocquam. 3. Inuocari Inutiliter, & Illicite. Vide in *Genealog. q. 21.*

SVADENT istis. 1. Inuocatio Sanctorum cedit in iniuriam Dei; qui solus vult inuocari. *Matth. 4.* 2. In iniuriam Christi, qui solus Mediator est ad Deum, 1. *Tim. 2. Eph. 2.* 3. Quia est inutilis, cum nec preces audiant, nec nostra cognoscant. 4. Est signum diffidentiae in Deū tam audire paratū, ut, *Hebr. 4. Cum fiducia ad eum accedamus.* 5. Christus nos docuit inuocare Patrem. 6.

Nullum extat Scripturæ exemplum aut mādatum de inuocandis sanctis. 7. Primitiua Ecclesia non vsurpauit eam inuocationem.

AUTOR. Liquida distinctio litèra dirimit; vbi obcæcatix abest peruicacia.

I. NEFAS est petere gratiam & gloriam à Sanctis, tanquam autoribus: Ergo solum ut ab Amicis Dei Intercessoribus. Ita Scriptura, Vfus Ecclesiæ, S. Patres, & Ratio.

II. NEFAS sentire est, Sanctos immediatos ad Deum Mediatos esse; cū per Christum duntaxat petita impetrèt. Ita Scripturæ, Patres, Vfus Ecclesiæ apud Bell. l. 1. de Sanctis c. 16. 17.

III. Sancti orant pro nobis in genere, vniuersim. Ioan. 15. *Dixit Dominus: Si steterit Moyses & Samuel corā me, non est anima mea ad populum istum.* Ergo poterant orare, etsi mortui. Dein Iudas, 2. *Machab. ult.* vidit Oniam & Ieremiam, dudum mortuos, multum orare pro populo.

CALVINVS negat eum librum esse Canonicum.

AT Concil. Carthag. III. eum pro canonico agnouit: Et illud CALVINVS contra Inuocationem Sanctorum allegat. Cætera vide in *Antichristo part. 1. quest. 22.*

IV. Sancti orant pro nobis etiam singulis; Quia Angeli pro singulis orāt, fatagunt, præ sunt *Tob. 12. Zach. 1. Dan. 10. Psal. 90. Matth. 18. Apoc. 8.* Ergo & Sancti. Nam erimus similes Angelis. *Apoc. 2. Qui vicerit, dabo ei potestatem super gentes.* Exempla apparationum id docent apud Bellarminum, *libr. 1. de Sanctis cap. 18.*

Q V. An.